

based on the text of

سنگی بر گوری

A Stone on A Grave (1981)

by

جلال آل احمد

Jalâl Âl-e Ahmad (1923–1969)

designed by

Michael Craig Hillmann

compiled by

Aziz Atai-Langrudi

revisions by

Behrad Aghaei

Note: After completing each unit, readers can resolve remaining questions about meaning in the unit's text by consulting the text's English translation in Jalal Al-e Ahmad's *A Stone on a Grave*, translated from the Persian by Azfar Moin (Costa Mesa, CA: Mazda Publishers, 2008).

قرائت فارسی پیششرط
بخش هفدهم

لغات	
trip, journey	سفر
loss of hope	قطعه امید
cause, reason	علت
serious	جدی
aspect, dimension	جهنم
result	نتیجه ج. نتایج
problem	مسئله ج. مسائل
relation	رابطه ج. روابط
effect	تأثیر
succession, continuity	تسلاسل
therapy, treatment	معالجه ج. معالجات
return	مراعات
confessing, admission	اعتراف
marriage	ازدواج
continuation, perpetuation	استمرار
to set up, to establish	برقرار کردن
to investigate	بررسی کردن
to accept	پذیرفتن
to find out, to discover	پی بردن (بر)
to take place	پیش آمدن
to cause to taste (vt)	چشاندن
to get a wife	زن گرفتن
to promise	قول دادن
to pass (by)	گذشتن (گذر)
to conclude	نتیجه گرفتن
death	مرگ
taste, flavor	مزه
grave stone	سنگ گور
between	میان
filial relationship	فرزندی
suicide	خودکشی
medicine (field); medical	پزشکی
domestic, home (adj)	خانگی
din the case/event of	در صورت
after, in the aftermath of	پس از

آنچه گذشت

نویسنده و همسرش بچه‌دار نمی‌شوند. علت، کمبود اسپرم‌های نویسنده است. معالجاتشان به نتیجه نمی‌رسد. بچه دیگران را هم به فرزندی نمی‌پذیرند. نویسنده از بچه‌دار شدن قطعه امید می‌کند. حالا، بچه‌های فامیل مزء بچه را به آن‌ها می‌چشانند. خواهر سیمین، با خاطر مسائل خانوادگی، خودکشی می‌کند و نویسنده و همسرش بچه‌های خواهر را با خود به تهران می‌آورند. سفر اروپا پیش می‌آید و دکتری در آنجا به او می‌گوید که اگر زن جوانی بگیرد شانس معالجه‌اش بیشتر می‌شود. در آمستردام، رابطه‌اش با یک زن جدی می‌شود و به او قول می‌دهد که در صورت بچه‌دار شدن با او ازدواج کند. سیمین به روابط او پی می‌برد و او هم همه چیز را اعتراف می‌کند.

خلاصه متن بخش هفدهم

نویسنده مسأله را از جنبه فلسفی / اجتماعی بررسی می‌کند. و نتیجه می‌گیرد که بود و نبود او تأثیری در استمرار زندگی ندارد. در تسلسل حیات مرگ و زندگی بدنبال یکدیگرند، اما، فرزند، سنگ گور پدر خود نیست.

متن بخش هفدهم

و وقتی هم که با اهن و تلپ یک معلم به کلاس رفتی – اگر نمی‌رفتی چه می‌شد؟ حساب کرده‌ام. جمماً به اندازه پنج هزار ساعت دستگاه فرهنگ مملکت بی‌معلم می‌ماند. دور از خودنمایی و شهیدنمایی این تها لطمه‌ای است که نبود من به دستگاه اجتماع می‌زد و تازه‌چه لطمehای؟ خود من در طول مدت همه این سالها و درسها و کلاسها جای خالی بیش از ۵ پانصد معلم را باز دقیق حساب کرده‌ام. و با واقع‌بینی – به چشم خودم دیده‌ام. به این‌طریق من هم که نبودم پانصد تا می‌شد پانصد و یکی. و این در قبال نسبت‌های نجومی واقعیت چیزی است در حکم یک میلیونیم صفر. پس اینجا قصیه چندان در بند تو نیست. رودخانه‌ای است دور از بوته عقیم تن من و می‌رود. امری است ورای من. و حکم کننده. آمر. و ۱۰ این منم که مامورم. و اصلاً نکند این غم‌تخم و ترکه‌نیز خود نوعی احساس قصور در تکلیف است؟ قصور در اجرای امر آمر؟ به‌صورت این رود می‌رود. بی‌اعتنای به هزاران جوئی که از آن هرز می‌رود یا به مرداب یا در کویری می‌خشکد. پس زیاد به لغات قلمبه نگریز. که آخر جاده و لب پرتگاه و نقطه ختام. اینها لوس بازی است. از واقعیت دور نشو. بیا ۱۵ نزدیک‌تر. نزدیک به خودت. بله. به این بوته عقیم. به این میدان میکروسکپی. و ببین که بحث فقط بر سر دوام خودخواهی تو است. این تویی که الان هست و باید پس از شصت هفتاد سال بمیرد که چهل و چند سالش را گذرانده و به این مرگ راضی نیست. این بوته که نه باری می‌دهد و نه گلی بر سر دارد و فقط ریشه‌ای دارد در خاکی. و گمان کرده ۲۰ است که بھیچ بادی از جا نمی‌جنبد. خیلی ساده. این تو می‌خواهد خودش را در تن فرزندش یا فرزندانش شما کند و شصت سال دیگر یا پنجه سال دیگر – یانه – چهل سال دیگر. بپاید. و بعد یک بوته‌دیگر و یکی دیگر ... و حالا بوته‌ها. و کمی نزدیک‌تر برود و کمی نزدیک‌تر بخاک مرطوب

کناره اش. و اینک آب. و بعد درختی و ریشه‌ای قرص و سری بغلک ... ۲۵
مگر نه اینکه سلسله نسب‌ها را شجره‌نامه می‌گویند و بشکل درخت می‌
کشند؟ ... می‌بینی که همین‌ها است. و آنوقت تازه که چه؟ مگر نمی‌بینی
که حوزه وجودی تو حوزه سیل‌ها است و زلزله‌ها؟ و ریشه برکن و نیستی
آور. و سال دیگر بر نطع گستردۀ سیل جسد هزاران آدمیزاد شناور
است. چه رسد به درخت‌ها. و در آن سفر دیدی که دهکده‌ها درست ۲۰
همچون لانه زنبور بودند لگدمال شده و دریده. و لاشه درخت‌ها همچون
چوب جارویی که بچه‌ای به جستجوی زنبورها به لانه فرو کرده؟ ... و اصلاً
از این شاعر بازیها درگذر. بین سه نسل که گذشت چه چیزی از وجود جد
و امجد در تن نوه و نبیره می‌ماند؟ مگر تو خودت، از جدت چه می‌دانی؟
حتی او را ندیده‌ای. یعنی وقتی تو بدنیا آمدی جا برای او تنگ شد. تو ۲۵
 فقط پدرت را دیده‌ای. و چه خوب هم دیده‌ای. و اولی ترین کسی که چیزها
ازو در تن داشته باشی. و در ذهن. و راستی از پدرت تو در توجه‌ها هست؟
در این شکنیست که هست. اما مگر تو عکس برگردان یک پدری؟ ترکیب
مغز و خون و شباهت صورت و اخلاق و آن تندخوئی‌ها و آن زودجوشی و
آن کله‌خریها همه بجای خود. تو اگر هم اینطور نبودی جور دیگری بودی. ۴۰
 عین شباهت پدری دیگر با فرزندی دیگر. اما بگو بینم بازای بشریت چه
در تو هست که در پدرت نبود یا چه‌ها در او بود که در تو نیست؟ وجهه
تشابه را رها کن. وجهه امتیاز را ببین. اگر همه تشابه می‌بود که لازم
نباشد تو از مادر بزایی. پدرت بجای تو هشتاد سال پیش از مادری دیگر
زاده بود. عبث که نیست این دوام خلقت و این تکرار تولد‌ها. هر تولدی ۴۵
 دنیایی است. عین ستاره‌ای. تو ورای پدرت زاده‌ای. او زاد و مرد.
 ستاره‌اش از آسمان افتاد. اما تو هنوز نمرده‌ای. و ستاره‌ات هنوز کورسو
 می‌زند. درست است که از پدر چیزها در تو است ولی بینم آیا تو فقط
 گوری هستی برای پدری؟ یادت هست که این گور پدر جای دیگر است و
 تو خود سنگش را دادی کنند و برادرت به کنجکاوی یا بقصد تبرک یا به ۵۰

لمس نزد یک تری از مرگ و آخرت و آن عوالم دیگر ... پیش از پدر رفت توییش خوابید و زمزمه پیچید میان مریدان ... یادت نیست؟ بله. مثل اینکه باید بروم سراغ پدرم. گرچه زنده که بود برای حل مشکلاتم از او می‌گریختم. بله. بترتیب تاریخی.

سؤالات درک متن:

- 1 What difference would it have made if the narrator had not become a teacher? (line 9)
- 2 If the narrator had not become a teacher, how many classroom hours would have been left without a teacher? (l. 4)
- 3 What does the narrator compare one's existence with? (l. 11)
- 4 From the writer's point of view, in what way is he similar to his father? (l. 41)
- 5 How long did the narrator think he would live? (l. 20)
- 6 Which one is closer to a son, جد or مجد؟ (ll. 35-36)
- 7 In the narrator's opinion, what distinguishes a son from his father? (l. 43)
- 8 Did the narrator have a good relationship with his father? (l. 55)
- 9 Would the narrator talk to his father about his problems? (l. 55)
- 10 Why did the narrator's brother lie down in the grave dug for his father? (ll. 53-54)

مَتنِ بَخشِ هَفْدُهُمْ بِالْعَرَابِ

و وقتی هم که با اهن و تلپِ یک معلم به کلاس رفتی – اگر نمی‌رفتی چه می‌شد؟ حساب کرده‌ام. جمعاً به اندازه پنج هزار ساعت دستگاه فرهنگِ مملکت بی معلم می‌ماند. دور از خودنمایی و شهیدنمایی این تنها لطمه‌ای است که نبود من به دستگاه اجتماع می‌زد و تازه‌چه لطمه‌ای؟ خود من در طول مُدَّتِ همه این سالها و درسها و کلاسها جای خالی بیش از ۵ پانصد معلم را باز دقیق حساب کرده‌ام. و با واقع‌بینی – به چشم خودم دیده‌ام. به این طریق من هم که نبودم پانصد تا می‌شد پانصد و یکی. و این در قبالِ نسبت‌های نجومی واقعیت چیزی است در حکم یک میلیونیم صفر. پس اینجای قضیه چندان در بندِ تو نیست. رودخانه‌ای است دور از بوته عقیم تنِ من و می‌رود. أمری است ورای من. و حکم کننده. آمر. و ۱۰ این منم که مأمورم. و اصلاً نکند این غم‌تخم و ترکه‌نیز خود نوعی احساس قصور در تکلیف است؟ قصور در اجرای أمرِ آمر؟ به‌صورت این رود می‌رود. بی‌اعتنای به هزاران جوئی که از آن هر ز می‌رود یا به مُرداب یا در کویری می‌خُشکد. پس زیاد به لغاتِ قلمبه نگریز. که آخر جاده و لب پرتگاه و نقطهٔ ختام. اینها لوس بازی است. از واقعیت دور نشو. بیا ۱۵ نزدیک‌تر. نزدیک به خودت. بله. به این بوته عقیم. به این میدان میکروسکپی. و ببین که بحث فقط بر سرِ دوام خودخواهی تو است. این توبی که الان هست و باید پس از شصت هفتاد سال بمیرد که چهل و چند سالش را گذرانده و به این مرگ راضی نیست. این بوته که نه باری می‌دهد و نه گلی بر سر دارد و فقط ریشه‌ای دارد در خاکی. و گمان کرده ۲۰ است که بهیچ بادی از جا نمی‌جنبد. خیلی ساده. این تو می‌خواهد خودش را در تنِ فرزندانش یا فرزندانش شما کند و شصت سالِ دیگر یا پنجه سالِ دیگر – یانه – چهل سالِ دیگر. بپاید. و بعد یک بوته‌دیگر و یکی دیگر ... و حالا بوته‌ها. و کمی نزدیک‌تر برود و کمی نزدیک‌تر بخاکِ مُرطوب

کناره‌اش. و اینک‌آب. و بعد درختی و ریشه‌ای قُرص و سَری بِلَك ... ۲۵
مگر نه اینکه سِلسله نَسَب‌ها را شَجَره‌نامه می‌گویند و بشکلِ درخت می‌
کشند؟ ... می‌بینی که همین‌ها است. و آنوقت تازه که چه؟ مگر نمی‌بینی
که حوزهٔ وجودی تو حوزهٔ سیل‌ها است و زلزله‌ها؟ و ریشهٔ برکن و نیستی
آور. و سالِ دیگر بر نَطع گُستردۀ سیل جَسَدِ هزاران آدمیزاد شناور
است. چه رسد به درخت‌ها. و درآن سفر دیدی که دهکده‌ها دُرُست ۳۰
همچون لانهٔ زنبور بودند لگدمال شده و دریده. و لاشهٔ درخت‌ها همچون
چوبِ جارویی که بچه‌ای به جستجوی زنبورها به لانهٔ فرو کرده؟ ... و اصلاً
از این شاعربازیها درگذَر. بین سه نسل که گذشت چه چیزی از وجودِ جَدَّ
و آمَجَد در تنِ نوه و نبیره می‌ماند؟ مگر تو خودت، از جَدَّت چه می‌دانی؟
حتی او را ندیده‌ای. یعنی وقتی تو بدنیا آمدی جا برای او تنگ شد. تو ۴۵
 فقط پدرت را دیده‌ای. و چه خوب‌هم دیده‌ای. و اولی ترین کسی که چیزها
ازو درتن داشته باشی. و در ذهن. و راستی از پدرِ تو در توجه‌ها هست؟
در این شکنیست که هست. اما مگر تو عکس برگردان یک پدری؟ ترکیبِ
مَغْز و خون و شباهتِ صورت و اخلاق و آن تندخوئی‌ها و آن زودجوشی و
آن کله‌خریها همه بجای خود. تو اگر هم اینطور نبودی جورِ دیگری بودی. ۵۰
عینِ شباهتِ پدری دیگر با فرزندی دیگر. اما بگو بینم بِازای بَشَریَّت چه
در تو هست که در پدرت نبود یا چه‌ها در او بود که در تو نیست؟ وجودِ
تشابه را رها کن. وجودِ امتیاز را ببین. اگر همه تشابه می‌بود که لازم
نبود تو از مادر بزاوی. پدرت بجای تو هشتاد سال پیش از مادری دیگر
زاده بود. عَبَث که نیست این دَوَامِ خِلَقَت و این تکرارِ تَوَلَّد‌ها. هر تَوَلَّدی ۵۵
دنیایی است. عینِ ستاره‌ای. تو وَرَای پدرت زاده‌ای. او زاد و مُرد.
ستاره‌اش از آسمان افتاد. اما تو هنوز نمرده‌ای. و ستاره‌ات هنوز کورسو
می‌زند. درست است که از پدر چیزها در تو است ولی بینم آیا تو فقط
گوری هستی برای پدری؟ یادت هست که این گور پدر جای دیگر است و
تو خود سنگش را دادی کَنَدَنَد و برادرت به گُنجکاوی یا بِقَصِدِ تَبَرُّک یا به ۶۰

لَسِ نَزْدِ يَكْتُرِي اَزْ مَرْگَ وَآخِرَتْ وَ آنْ عَوَالِمَ دِيْگَرْ ... پِيشْ اَزْ پَدرْ رَفَتْ
تَوِيشْ خَوابِيدْ وَ زِمِيزْمَهْ پِيچِيدْ مِيانْ مُريِدانْ ... يَادَتْ نِيَستْ؟ بَلَهْ. مُثَلِّ
اينَكَ بَايدَ بِرومْ سُرَاغَ پَدرَمْ. گَرْچَهْ زَنَدَهْ كَهْ بُودَ بِراَيِ حَلَّ مُشَكِلاَتَمَ اَزْ او
مَيْ گَرِيختَمْ. بَلَهْ. بِتَرتِيبِ تَارِيَخِيْ.

حوزه *ho[w]ze* [عر.: حَوْزَةٌ] (۱). نَاحِيَهْ يَا

مَحْدُودَهَايِيْ كَهْ فَعَالِيَهَايِيْ خَاصِيْهَا درَ آنْ
صَورَتْ مَيْ گَيرَدْ؛ قَلْمَروْنْ حَوْزَهْ استَخْناَطِيْ، حَوْزَهْ
مَسْتَولِيَهَا. ۵ مَيْ بَايِسْتْ گَزارِشْ حَوْزَهْ مَأْمُوريَتِ خَودَ رَأَيْ
بَهْ اوَ بَدهَمْ. (مَصْدَقَ ۱۳۹۰) ۵ قَاضِيْ ... مَدْتَى درَ حَوْزَهْ
دَرْسَ وَيْ بُودَ. (لَوْدِيْ ۳۱) ۵ بَاتِيْ [را] درَ حَوْزَهْ تَصْرِيفِ
خَودَ گَرفَتْ. (آقْسَارِيْ ۳۰۷) ۲ بَخَشِيْ اَزْ يَكْ
سَازَمَانْ، اَدارَهْ، يَا تَشْكِيلَاتْ كَهْ درَ آنْ جَاهَ كَارْ
مَعْيَيَنِيْ رَأَيْجَامَ مَيْ دَهَنَدْ: حَوْزَهْ اَمْتَحَانِيْ، حَوْزَهْ
نَظَامَ وَظِيقَهْ، حَوْزَهْ وزَارَتِيْ. ۳ ۶ حَوْزَهْ عَلَمِيَهْ →:
وَحدَتْ حَوْزَهْ وَ دَانِشَكَاهْ. ۵ آنْ آفَاهْ درَ حَوْزَهْ تَحْصِيلَهْ
كَرَدَهَانَدْ.

۷ آبَخِيزْ (جَفَرَانِيَا) مَنْطَقَهَايِيْ كَهْ يَكْ
رَوَدَخَانَهْ هَمَرَاهَبا سَرْشَاهَهَايَشْ آنْ رَاهَهْ كَشِيْ
مَيْ كَنَدْ.

۸ آبَرِيزْ (جَفَرَانِيَا) مَنْطَقَهَايِيْ كَهْ آبَهَايِيْ
رَوَانْ نَاشِيْ اَزْ بَارِندَگِيْ بهْ يَكْ رَوَدَخَانَهْ،
دَرِيَاهَهْ، دَرِيَا، وَ مَانَدَ آنَهَا مَيْ رِيزَدْ: حَوْزَهْ آبَرِيزْ
دَرِيَا، حَوْزَهْ آبَرِيزْ رَوَدَخَانَهْ.

۹ اَنتَخَابَاتِيْ (اَنتَخَابِيْهْ) (سيَاسَهْ) بَخَشِيْ اَزْ
يَكْ شَهَرَستانْ يا اَسْتَانْ كَهْ حقَ دَارَدْ درَ
اَنتَخَابَاتِيْ عَومِيَهْ، يَكْ يا چَندَ نَمَائِنَهْ
داَشَتَهْ باَشَدْ.

۱۰ حَزَبِيْ (سيَاسَهْ) كَوْچَكَتِرِينْ بَخَشِيْ يَكْ
حَزَبِ سَيَاسَهْ كَهْ اَزْ چَندَ عَضُوْ تَشكِيلَهْ
شَدَهَهْ استْ.

۱۱ رَأَيِگَيرِيْ (سيَاسَهْ) مَحَلْ تَعيِينَشَدَهَايِيْ
دَرِزَمانْ اَنتَخَابَاتِيْ كَهْ مَسْتَدِقَهَايِيْ مَنْخَصُوصَهْ
اخَذَ رَأَيِ رَاهْ درَ آنْ جَاهَ قَرارَ مَيْ دَهَنَدْ.

۱۲ عَلَمِيَهْ مَركَزَ آمُوزَشْ عَلَمَوْنِيَهْ حَوْزَهْ عَلَمِيَهْ
تمَ.

۱۳ نَظَامَ وَظِيقَهْ (نظَامِيْ، اَنتَظَامِيْ) اَدارَهَايِيْ كَهْ
مَتَصَدِيَهْ اَمُورَ مَرِبُوطَهْ بَهْ اَعْزَامَ مَشْمُولَانْ بَهْ
خَدمَتْ سَرِيَازِيَهْ استْ.

لغات و اصطلاحات

star	ستاره	God (giver of commands)	أمر
genealogy	سلسله نسب	implementation	اجرا
family tree	شجره نامه	privilege	امتياز
floating	شناور	great grandfather	أَمْجَد
worlds	عوالم (جمع عالم)	the first	اولیٰ ترین، نخستین
pill, hard	قرص	humanity	بَشَرِيَّة
salt flat	کویر	shrub, bush	بوته
stretched, extended	گُسترده	cliff	پُر تگاه
nest, den	لانه	a gift looked upon as bringing	تَبَرُّك
trampled, crushed under foot	لَگَد مال	luck	
behaving spoiled	لوس بازی	similarity	تشابه
official	مأمور	simile	تشبيه
great grand grandchild	نبیره	grandfather	جد
astronomy	نجوم	altogether, in sum	جُمَاعًا
astronomical	نجومی	to move	جُنْبِيدَن
chessboard, tablecloth	قطع	selfishness	خود خواهی
aspect, facet, feature	وجه (مفرد وجوه)	for, in exchange	در قبال
to be wasted	هرز رفتان	bee	زنبور

واقعا vā'la [ع. [ق.). حقيقة،

در حقیقت، فی الواقع.

واقع بين v.-bin [ع.-. ف.= الواقع

بینندۀ] (من فا). ۱- آنکه حقیقت واقع را بینند. ۲- طرفدار مسلک واقع بینی، رآلیست (ه.م.).

واقع بمنی v.-bīn-ī [ع.-ف. [

(حامض). ۱- دیدن و درک حقیقت واقع. ۲- رآلیسم ۲ (→ بخش ۳).

واقع شدن v.-šodan [ع.-ف. [

(مصل). ۱- رخ دادن، ظاهر شدن، روی دادن، بوقوع پیوستن، ذکر احوالی که در آن مدت واقع شد ...»

پرسش و پاسخ

- ۱- اگر نویسنده معلم نشده بود، چه لطمه‌ای به دستگاه اجتماع می‌خورد؟
- ۲- نویسنده وجه امتیاز یک فرزند از پدرش را در چه می‌داند؟
۲- به نظر راوی شباهت پدر و فرزند در چیست؟
- ۴- آل احمد "بوته" وجود خود را چگونه توصیف می‌کند؟
- ۵- رابطه جلال با پدرش چطور بود؟

درک متن

- ۱- کدامیک از تیترهای زیر برای این درس مناسب‌تر است
 - (۱) هدف زندگی چیست
 - (۲) تفاوتها و شباهتها میان پدر و پسر
 - (۳) سرنوشت یک "بوته عقیم"
 - (۴) چرا باید فرزند داشت
- ۲- از دیدگاه نویسنده
 - (۱) شباهت یا تفاوت دنیای افراد نکته قابل توجهی نیست.
 - (۲) دنیای هر فرد با دنیای یک فرد دیگر متفاوت است.
 - (۳) دنیای هر فردی با دنیای دیگران شبیه است.
- ۳- اگر آل احمد معلم نشده بود، دستگاه فرهنگ به اندازه
 - (۱) پانصد ساعت بی معلم می‌ماند.
 - (۲) پانصد و یک ساعت بی معلم می‌ماند.
 - (۳) پنج هزار ساعت بی معلم می‌ماند.
- ۴- نویسنده هستی را به رودخانه‌ای تشبيه می‌کند که
 - (۱) جریان آن ربطی به وجود او ندارد.
 - (۲) وجود خود را جزئی از آن جریان می‌داند.
 - (۳) وجود خود را با آن جریان یکی می‌داند.
- ۵- راوی برای بیان اندیشه‌هایش بیشتر از کدام یک از روش‌های زیر استفاده می‌کند?
 - (۱) تحلیل و حکم
 - (۲) استدلال و مثال
 - (۳) حکم و مثال

متضاد و متضاد

متضاد کلمه ستون الف را در ستون ب پیدا کنید و آن را در جای تعیین شده بنویسید. یک نمونه داده شده است.

ب	الف
شادی	_____ ۱ - تشابه
آغاز	_____ ۲ - نزدیک
فرد	_____ ۳ - شک
امتیاز	_____ ۴ - وجود
خشک	_____ ۵ - ساده
نیست	مرگ ۶ - تولد ----->
دور	_____ ۷ - ختام
مشکل	_____ ۸ - مرتبط
مرگ	_____ ۹ - هست
یقین	_____ ۱۰ - اجتماع
عدم	_____ ۱۱ - غم

متضاد کلمه ستون الف را در ستون ب پیدا کنید و آن را در جای تعیین شده بنویسید. یک نمونه داده شده است.

ب	الف
پچ و پچ	_____ ۱ - در قبال
نخستین	_____ ۲ - قصور
مثل	_____ ۳ - هرز
شجره نامه	_____ ۴ - قرص
بیهوده	_____ ۵ - نطع
هدر	_____ ۶ - جسد
در ازای	_____ ۷ - اولی ترین
سفره	شجره نامه ۸ - سلسله نسب ----->
محکم	_____ ۹ - عبث
کوتاهی	_____ ۱۰ - زمزمه
جنائزه	_____ ۱۱ - عین

تمرین جانشینی

به جای کلمه‌های برجسته از کلمات داده شده استفاده کنید:

۱- مگر تو خودت از **جَدَّت** چه می‌دانی؟

پدر بزرگت

کشورت

آداب و رسوم کشورت

۲- عبّث که نیست این دوام خلقت و این تکرار تولد‌ها.

بیهوده

بیخود

بی‌دلیل

۳- گرچه زنده که بود برای حل مشکلاتم از او می‌گریختم.

فرار می‌کرم.

در می‌رفتم.

دوری می‌کرم

۴- این تنها لطمه‌ای است که نبود من به دستگاه اجتماع می‌زد.

آسیبی

صدمه‌ای

خسار‌تی

۵- اما بگو ببینم به ازای بشریت در تو چه هست که در پدرت نبود؟

در مقابل

در برابر

در قبال

درست یا غلط

۱- جلال مدیر مدرسه است.

۲- انسان عقیم مانند رودی است که می‌خشکد.

۳- به نظر راوی هر انسان موجودی است کاملاً متفاوت با پدرش.

۴- در این درس راوی در حال صحبت با همسرش میباشد.

۵- راوی خودش را کاملاً شبیه پدرش میداند.

۶- راوی تولدش را کاملاً عبّث میداند.

نکته دستوری

کاربرد کلمه «خواستن»:

۱ - ... نمی‌دانی که را می‌خواسته‌ای با آن پاره آجر بزنی. (۲۵)

۲ - نمی‌خواسته تن و بدنش از شکل بیفتند. (۴)

۳ - نمی‌خواهم بگویم عین جفت‌گیری گاوی با ماده‌اش. (۶۵)

۴ - خواسته بود من هم سر عمل باشم. (۸)

۵ - به پیشنهاد قاضی خواستم پولی بدهم و سرو ته قضیه را به هم بیاورم. (۱۰۵)

۶ - آنوقت این دلال‌های واسطه ... چگونه می‌خواهید معجز کنند؟ (۱۰۵)

۷ - نه می‌خواهی حسرت بکشی و نه حسد بورزی و نه بی اعتنا باشی. (۱۱۵)

۸ - تو می‌خواهی یک آدم عادی باشی. (۱۱۵)

۹ - همدان را خواستم در یک لیوان آبجو ببینم. (۱۲۵)

۱۰ - نمی‌خواستم آن صحنه وسط بیابان پیش بیاید. (۱۲۵)

۱۱ - می‌خواهی یکی دوتا از این بچه‌ها را برداریم؟ (۱۲۵)

۱۲ - چرا می‌خواهی با انتخاب یکی از اینها دیگران را از قلمرو ذهن‌ت بیرون کنی؟ (۱۲۵)

۱۳ - به هر صورت ترتیبی به زندگی خودم داده‌ام که نمی‌خواهم دیگری بهم‌ش بزند. (۱۴۵)

۱۴- همین را **می خواستم** بگوئی . (۱۵۵)

۱۵- تا کی **می خواهی** ادای مبارزه را دربیاوری ؟ (۱۵۵)

۱۶- این تو **می خواهد** خودش را در تن فرزندش ... شما **کند** و شصت سال دیگر
... بپاید ... (۱۷۵)

۱۷- ماموران تعاوون **خواسته‌اند** که نظارت کنند . (۱۲۵)

۱۸- **نمی خواستم** آن صحنه وسط بیابان پیش بپاید . (۱۲۵)

۱۹- آدم دلش **می خواهد** یک مرتبه **بزند** زیر همه چیز . (۶۵)

۲۰- دلم **می خواهد** آتش جهنم را هم توی همین دنیا **ببینم** . (۱۹۵)

تبدیل‌ها

مصدر داخل هر پرانتز را به صورت امری (imperative) تبدیل کنید :

- ۱- پس زیاد به لغات قلمبه ____ (گریختن).
- ۲- از واقعیت دور ____ (نشدن).
- ۳- اصلاً از این شاعر بازیها در ____ (گذشتن).
- ۴- وجهه تشابه را ____ (رها کردن). وجهه امتیاز را ____ (دیدن).
- ۵- ____ (دیدن) سه نسل که گذشت چه چیزی از وجود جد و امجد در تن نوہ و نبیره می‌ماند؟